

Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS-1/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/.....	1
1.1	Pravna podlaga.....	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/.....	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/.....	2
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/.....	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/.....	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	2
	Ključne besede.....	4
	Uporabljene kratice.....	4
	Viri.....	4

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a	65. člen	1

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS-1/ Uradni list RS, št. 33/2007		3

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Z načrtovanjem prostorskih ureditev zagotavlja pogoje za urejanje prostorske problematike romskih naselij in izboljšanje bivalnih razmer pripadnikov romske skupnosti.	5. člen	5
2	Vladi RS lahko da pobudo za načrtovanje prostorske ureditve romskega naselja.	5. člen	5
3	Sodeluje z Vlado RS pri sprejemu programov ukrepov, s katerimi se skladno z zakonom in področno zakonodajo določijo naloge, ki jih izvajajo organi samoupravnih lokalnih skupnosti.	6. člen	6
4	Sprejme podrobne področne programe in ukrepe in v proračunu predvidi za to potrebna sredstva.	6. člen	6
5	Občinski sveti občin, v katerih se voli predstavnika romske skupnosti, lahko predlagajo predstavnika v posebno delovno telo vlade, ki spremlja izvajanje programa ukrepov na romskem področju.	6. člen	6
6	V občinah, v katerih se v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, voli predstavnika romske skupnosti v občinski svet, ustanovi posebno delovno telo za spremljanje položaja romske	7. člen	7, 8

7	skupnosti. kadar občinski svet sprejema ali izdaja predpise in druge splošne akte, ki se nanašajo na položaj romske skupnosti v občini, mora predhodno pridobiti mnenje Sveta romske skupnosti Republike Slovenije.	12. člen	9
8	V proračunu zagotovi sredstva za uresničevanje pravic romske skupnosti.	13. člen	10
9	V proračunu zagotovi sredstva za delovanje posebnih delovnih teles za spremljanje položaja romske skupnosti.	14. člen	7

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Sklep o pobudi Vladi RS za načrtovanje prostorske ureditve romskega naselja.	5. člen	5
2	Odlok o proračunu občine.	6., 12., 13. člen	5, 6., 9
3	Sklep o ustanovitvi delovnega telesa za spremljanje položaja romske skupnosti.	7. člen	7, 8

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Najmanj enkrat letno poroča delovnemu telesu vlade o uresničevanju programa ukrepov.	6. člen	6

1.3.1 Akti župana po Zakonu o romski skupnosti v Republiki Sloveniji /ZRomS/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Poročilo delovnemu telesu vlade o uresničevanju programa ukrepov.	6. člen	6

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 Ustava RS** v 65. členu (položaj in posebne pravice romske skupnosti v Sloveniji) določa, da položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, ureja zakon.
- Določba 65. člena vsebuje pooblastilo zakonodajalcu, da romski skupnosti, ki živi v Sloveniji, kot posebni etični skupnosti z zakonom zagotovi, poleg splošnih pravic, ki gredo vsakomur, še posebne pravice. Gre za zagotovitev posebnega (dodatnega) varstva, ki je v teoriji prava znano kot t.i. pozitivna diskriminacija ali pozitivno varstvo, kar pomeni, da pri urejanju posebnega položaja in posebnih pravic romske skupnosti zakonodajalec ni omejen z načelom enakosti, ki mu pri urejanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin prepoveduje vsako diskriminacijo, ki bi temeljila na narodnosti ali rasi ali na drugih okoliščinah, določenih v prvem odstavku 14. člena Ustave RS (Šturm et al, 2002: 630-631).
- Položaj in področja posebnih pravic romske skupnosti v Republiki Sloveniji ter pristojnosti državnih organov in organov samoupravnih lokalnih skupnosti za njihovo izvajanje ter sodelovanje predstavnikov in predstavnic romske skupnosti pri uresničevanju njihovih pravic in obveznosti, določenih z zakonom, ureja **Zakon o romski skupnosti v Sloveniji /ZRomS-1/** (1. člen ZRomS-1).
- Pripadniki in pripadnice romske skupnosti imajo poleg pravic in obveznosti, ki pripadajo vsem državljanom oziroma državljanke RS, upoštevaje poseben položaj romske skupnosti v RS, še posebne pravice določene z zakonom (2. člen ZRomS-1). RS tako zagotavlja uresničevanje posebnih pravic na področju izobraževanja, kulture, zaposlovanja, urejanja prostora in varstva okolja, zdravstvenega in socialnega varstva, obveščanja in soodločanja v javnih zadevah, ki se nanašajo na pripadnike romske skupnosti, z ZRomS-1, drugimi zakoni, podzakonskimi akti in akti samoupravnih lokalnih skupnosti ter s posebnimi programi in ukrepi državnih organov ter organov samoupravnih lokalnih skupnosti (3. člen ZRomS-1).

- 5 ZRomS-1 določa, da organi samoupravnih lokalnih skupnosti zagotavljajo pogoje za urejanje prostorske problematike in izboljšanje bivalnih razmer pripadnikov romske skupnosti. Urejanje prostorske problematike romskih naselij se uresničuje z načrtovanjem ustreznih prostorskih ureditev. Te prostorske ureditve pa se skladno s predpisi s področja urejanja prostora štejejo za prostorske ureditve lokalnega pomena, lahko pa tudi za prostorske ureditve državnega pomena, če da vladi pobudo za njihovo načrtovanje mestni oziroma občinski svet tiste občine, na območju katere je načrtovanje takšne prostorske ureditve potrebno, ali če vlada sama tako odloči. ZRomS-1 določa, da lahko vlada sprejme navedeno odločitev in druge potrebne ukrepe za ureditev razmer v primeru, ko pravna in komunalna neurejenost romskih naselij v samoupravni lokalni skupnosti privede do hujšega ogrožanja zdravja, dalj časa trajajočega motenja javnega reda in miru ali trajnega ogrožanja okolja. V tem primeru lahko vlada z državnim aktom poseže na območje katerekoli občine, prednostno pa na območje občine, ki ni izpolnila obveznosti prostorske ureditve (5. člen ZRomS-1).
- 6 Za usklajeno uresničevanje posebnih pravic pripadnikov romske skupnosti vlada v sodelovanju s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi in Svetom romske skupnosti RS sprejme program ukrepov, s katerim skladno z ZRomS-1 in področno zakonodajo določijo navedene obveznosti in naloge, ki jih izvajajo pristojna ministrstva, drugi državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti. Organi samoupravnih lokalnih skupnosti (občinski svet) pa sprejmejo podrobne področne programe in ukrepe ter v svojih finančnih načrtih (proračunu) predvidijo za to potrebna sredstva. ZRomS-1 še določa, da vlada imenuje posebno delovno telo, ki spremlja uresničevanje navedenega nacionalnega programa, sestavljajo pa ga: osem predstavnikov državnih organov, štirje predstavniki samoupravnih lokalnih skupnosti iz občin, v katerih se v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, voli predstavnika romske skupnosti RS. Navedenemu delovnemu telesu pa morajo organi lokalne skupnosti (župan) najmanj enkrat letno poročati o uresničevanju posebnega programa (6. člen ZRomS-1).
- 7 V občinah, v katerih se v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, voli predstavnika romske skupnosti v občinski svet, se v občinskem svetu ustanovi posebno delovno telo za spremljanje položaja romske skupnosti. Slednje je sestavljeno iz najmanj šestih članov oziroma članic, od katerih je največ polovica prebivalk oziroma prebivalcev občine, ki niso člani občinskega sveta, od slednjih pa večina pripadnikov romske skupnosti. Predstavnika romske skupnosti v občinskem svetu je po svoji funkciji član posebnega delovnega telesa za spremljanje položaja romske skupnosti. Navedeno delovno telo se ustanovi v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo. Ob občinah, v katerih se obvezno voli predstavnika romske skupnosti, lahko posebno delovno telo za spremljanje položaja romske skupnosti ustanovijo tudi druge samoupravne lokalne skupnosti (7. člen ZRomS-1). Sredstva za delovanje posebnih delovnih teles se zagotavljajo v proračunih samoupravnih lokalnih skupnosti (14. člen ZRomS-1).
- 8 Posebno delovno telo za spremljanje položaja romske skupnosti, ki ga ustanovi občinski svet zlasti:
- spremlja in obravnava položaj pripadnikov romske skupnosti v samoupravni lokalni skupnosti;
 - obravnava in daje predloge ter pobude o vprašanjih, ki se nanašajo na položaj pripadnikov romske skupnosti in njihove pravice;
 - dejavno sodeluje pri uresničevanju razvojnega programa samoupravne lokalne skupnosti, zlasti pa pri programih in reševanju vprašanj, ki se nanašajo na položaj in razvoj romske skupnosti v samoupravni lokalni skupnosti;
 - obravnava vprašanja, povezana z ohranjanjem romskega jezika in kulture;
 - sodeluje z romskimi društvi in drugimi njihovimi organizacijami v samoupravni lokalni skupnosti (8. člen ZRomS-1).
- 9 ZRomS-1 Določa, da se ustanovi Svet romske skupnosti RS, ki lahko daje organom samoupravne lokalne skupnosti predloge, pobude in mnenja v zadevah iz svoje pristojnosti. Ob navedenem morajo organi samoupravne lokalne skupnosti, kadar sprejemajo ali izdajajo predpise in druge splošne pravne akte, ki se nanašajo na položaj romske skupnosti, predhodno pridobiti mnenje navedenega sveta (12. člen ZRomS-1).
- 10 Sredstva za financiranje nalog in ukrepov uresničevanja posebnih pravic romske skupnosti se zagotavljajo v proračunu RS, v finančnih načrtih neposrednih proračunskih uporabnikov (proračunih občin) proračuna RS in kot sredstva, zagotovljena občinam, v katerih se v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, boli predstavnika romske skupnosti, za financiranje prenesenih nalog (13. člen ZRomS-1). Ob navedenem se sredstva, ki jih za financiranje potreb pripadnikov romske skupnosti namenjajo občine, zagotavljajo v proračunu RS, skladno z določbami zakona, ki ureja financiranje občin (14. člen ZRomS-1).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, romska skupnost.

Uporabljene kratice

RS	-	Republika Slovenija
Ustava RS	-	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
ZRomS-1	-	Zakon romski skupnosti v Sloveniji /ZRomS-1/ (Uradni list RS, št. 33/07).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
Zakon romski skupnosti v Sloveniji /ZRomS-1/ (Uradni list RS, št. 33/07).